

МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ НА ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

*О. В. Шкуренко, к. е. н., доцент, Державний університет інфраструктури та технологій,
dondyy@ukr.net, orcid.org/0000-0002-0460-4800*

Методологія дослідження. Узагальнення та системний аналіз надали можливість довести, що формування механізмів впливу державних інституцій на ефективне управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в сучасних умовах дозволить врахувати прискорення темпів накопичення високоінтелектуального людського потенціалу та розширення високо-інноваційних технологій для відтворення основного капіталу шляхом прискорення розвитку процесу інноваційності, що є головним інструментом нової політики.

Результати. Автором в статті розглянуто ключові напрямки логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва. Визначено, що розвиток циркулярної економіки істотно впливає на вибір форми інноваційного співробітництва в умовах глобалізації економіки, а також на цей процес впливають особливості економічного зростання, інтеграція держав та окремих підприємств, розвиток інформаційних технологій та створення єдиного інформаційного простору. Проведено кореляційний аналіз залежності кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів (одиниць) та витрат на інновації. Визначено, що наука, інновації та технологічний ринок сьогодні є глобальними. У світовому технологічному просторі періодично відбувається зміна поколінь технологій та технологічних порядків. Щоб приєднатися до цієї глобальної хвилі, необхідно розвивати внутрішні науково-технічні зв'язки на основі партнерства та реалізовувати спільні інноваційні проекти.

Новизна. Сформовано інтегрований механізм управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамкових умовах циркулярної економіки за допомогою високоорганізованого рівня логістизації та результативності управлінських рішень щодо вирішення стратегічних питань відновлення економічного потенціалу, підвищення рівня розвитку інтелектуального людського ресурсу, активного зростання інвестиційного співробітництва, уникнення криз та забезпечення стабільного й ефективного розвитку національної економіки.

Практична значущість. Визначено, що зростання динаміки інноваційного співробітництва пов'язане із зростанням ролі інноваційних процесів в державному управлінні. На практиці диверсифікація політичних інновацій призводить не до стандартизації та передбачуваності інноваційного співробітництва, а до розширення його можливостей, створення нових сфер діяльності органів державної влади, стирання чітких внутрішньосистемних кордонів, диверсифікації діяльності відповідно до суспільних потреб та багатоваріантного підходу до управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамкових умовах циркулярної економіки. У цьому випадку різні вектори інноваційного співробітництва як позитивне та конструктивне явище, призведе до створення нової, більш ефективної та більш регуляторної системи державного управління.

Ключові слова: інтегрований механізм, інноваційне співробітництво, управління, циркулярна економіка, наука, держава, суб'єкти господарювання.

Постановка проблеми. Найважливішою рисою нашого часу є посилення взаємозалежності економік різних країн, розвиток інтеграційних процесів на макро- та мікрорівнях. Від простого обміну товарами суб'єкти господарювання переходять через тісну науково-технічну та промислову кооперацію до спільних інновацій. Таким чином, виникає необхідність глибшого розуміння сутності, закономірностей та специфіки еволюції інноваційних систем, з'ясування деяких теорій зовнішньої торгівлі, вивчення особливостей інноваційного процесу між суб'єктами господарювання в умовах глобалізації, та створення єдиного інформаційного простору для ефективного управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамкових умовах циркулярної економіки.

Дотримання глобальних принципів інноваційного співробітництва, які розроблені міжнародними організаціями, відіграють велику роль у підвищенні ефективності економічної співпраці між суб'єктами господарювання.

Поряд із розвитком нової технологічної бази економічної діяльності суб'єктів господарювання, що використовують Інтернет-технології, електронну комерцію та інтегровані ІТ-системи, виникають низка проблем, пов'язаних з правовим статусом вітчизняного бізнесу. В державних інституціях та приватних компаніях повинні враховувати зміни, які відбуваються у правових та нормативних аспектах, системі оподаткування, комерційного права, захисту інтелектуальної власності, системі електронних платежів, відповідальності та захисту прав споживачів тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питаннями формування механізмів впливу державних інституцій на ефективне управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в сучасних умовах розглядалися в працях: Ілляшенка С. [1], Онишко С. [3], Питерса Т. та Уотермена Р. [4], Прохорової В. [6, 7], Солов'єва В. [9], Федулової Л. [10], Шумпетера Й. [12] та ін.

Аналіз наукових праць свідчить про те, що необхідно проводити подальші дослідження в напрямку формування механізмів

впливу державних інституцій на ефективне управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в сучасних умовах.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є формування механізмів впливу державних інституцій на ефективне управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна політика є міжгалузеву і охоплює майже всі сфери державного управління та суміжні сектори управління, а також процеси, що реалізуються в межах суб'єкта управління. З огляду на різноманітність суб'єктів в інноваційному процесі, а іноді й суперечність їх інтересів, виникає необхідність пошуку єдиних принципів їх співпраці, а також координації інноваційних змін у суб'єктивній та об'єктивній підсистемах інноваційної політики за рахунок ефективного управління логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва.

Трансформація економіки зосереджена на критеріях інноваційності, соціалізації, на вдосконаленні структури економіки, на поліпшенні якості та структури відтвореного національного багатства. Прискорення темпів накопичення високоінтелектуального людського потенціалу та розширення високо-інноваційних технологій для відтворення основного капіталу шляхом прискорення розвитку процесу інноваційності є головним інструментом нової політики, яку сьогодні почали впроваджувати всі розвинені країни світу, відповідно, це ставить перед вітчизняною економікою нові виклики, у тому числі пов'язані з інвестиційною підтримкою інноваційного співробітництва.

Для ефективного регулювання та управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва, необхідно розробляти інтегрований механізм консолідації національної економіки у світову економічну систему для розширення інноваційної співпраці з метою досягнення стратегічної мети отримання остаточного інтегрального ефекту.

Основним вектором розвитку економічної політики держави в контексті сис-

темних інноваційних змін у господарському комплексі, є взаємодія внутрішніх та зовнішніх чинників, які дають можливість оптимізувати складний процес трансформації існуючої економічної системи під час виходу вітчизняних суб'єктів господарювання на світовий ринок, спрямований на ефективне

управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамках умов циркулярної економіки.

У зв'язку з цим можна виокремити ключові напрямки логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва, які наведено на рис. 1.

Рис. 1. Ключові напрямки логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва

Велике значення має вплив державних інституцій на ефективне управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамках умов циркулярної економіки, що формує вектори інтеграції цілей та намірів у регулюванні взаємозв'язків між лібералізацією та дискримінаційними діями, та визначає складові елементи інтегрованого механізму взаємодії держави, приватного сектору економіки і наукових установ для формування та реалізації стратегій інноваційно-економічного розвитку, виконуючи контроль-інформаційну функцію.

Для формування ефективного управління логістичним забезпеченням розвитку

інноваційного співробітництва в рамках умов циркулярної економіки цілеспрямованим є використання положень теорії криз та циклів, аналіз поточної ситуації у сфері інноваційних процесів та розробка відповідних рекомендацій. Слід мати на увазі, що якість інноваційного розвитку, його темпи та галузева структура значною мірою визначаються впливом світової економіки та новими умовами які заздалегідь визначаються процесом глобалізації.

На сучасному етапі у розвитку світової економіки відбуваються зміни парадигм: формується глобальна економіка, і це не просто новий термін, що замінює поняття «інтернаціоналізація економічного життя», а

якісно новий процес – процес активного створення взаємозалежної (структурно цілісної) світової економіки із власними автономними механізмами, особливими моделями глобального управління, багатонаціональними мережами, фінансовими неотехнологіями тощо.

В цих умовах важливо визначати межу, коли держава потрапляє у сферу впливу більш розвиненої держави, в цих умовах слабша держава знаходиться під впливом сильнішої держави з розвинутими інституційними моделями, це може призвести до широкої залежності в майбутньому періоді, як економічному, так і політичному сенсі. Економічним наслідком такої політики може стати повне припинення внутрішнього виробництва багатьох товарів та перетворення країни лише на виробника ресурсів.

Розвиток циркулярної економіки істотно впливає на вибір форми інноваційної співробітництва в умовах глобалізації економіки, а також на цей процес впливають сучасні теорії зовнішньої торгівлі в контексті економічного зростання, інтеграція держав та окремих підприємств, розвиток інформаційних технологій та створення єдиного інформаційного простору.

Наука, інновації та технологічний ринок сьогодні є глобальними. У світовому технологічному просторі періодично відбувається зміна поколінь технологій та технологічних порядків. Щоб приєднатися до цієї глобальної хвилі, необхідно розвивати внутрішні науково-технічні зв'язки на основі партнерства та реалізовувати спільні інноваційні проекти.

Приєднання до інтеграційних процесів у сфері науки і техніки можливе шляхом розробки державних програм фундаментальних та прикладних досліджень та створення центрів інтеграції науки і техніки. Використання переваг поділу праці та розвиток співробітництва в галузі інновацій та комерціалізації технологій має прискорити економічний та соціальний розвиток країни, сприяти найкращому впровадженню досвіду у вітчизняну практику.

В умовах ринкової економіки можна виділити кілька етапів реалізації різних форм інноваційної співпраці, від відносно слабкої, у вигляді одноразових контрактів,

до створення взаємовигідної, довгострокової співпраці та партнерства у формі спільних інноваційних проектів.

В Україні за останні роки з'явилися велика кількість інноваційних проектів, які знайшли «свого споживача» та розширюють свою мережу, запроваджують нові розробки та ідеї, це: «Нова пошта»; «Корпорація «АТБ»»; «Київстар»; «Vodafone Україна»; «ДТЕК»; «Kernel»; «Фармак» та багато ін.

Успіх цих компаній залежить від активного впровадження інновацій, наприклад, виробник лікарських засобів «Фармак» стверджує, для того, щоб бути успішними на фармацевтичному ринку, потрібно мати хороший науковий потенціал, відповідно до цього залучено 150 науковців, з них 42 кандидати наук і п'ять докторів наук, які продукують та впроваджують інноваційні рішення, що дають нові можливості для розвитку не тільки самої компанії, а і країни в цілому.

Вітчизняні інноваційні компанії розвиваються в різних напрямках:

сільськогосподарський («Kernel», «Агро-Регіон», «Астарта», «Укрлендфармінг» та ін.);

енергетично-промисловий («DCH», «ДТЕК», «KNESS» та ін.);

зв'язку та телекомунікацій («Київстар»; «Vodafone Україна», «Triolan» та ін.); торгової та сфери обслуговування («Нова пошта»; «Корпорація «АТБ» та ін.); та багато інших напрямів.

Це свідчить про те, що в Україні існують потенціальні можливості для забезпечення розвитку інноваційного співробітництва в рамкових умовах циркулярної економіки, які нададуть можливість вітчизняним суб'єктам господарювання виходити на нові ринки та продукувати інноваційні ідеї.

Статистичні дані впровадження інновацій на вітчизняних промислових підприємствах за 2010–2019 рр. [8] (табл.1) свідчать про те, що більша частина інновацій, які впроваджено у виробництво нових технологічних процесів направлена на виробництво інноваційної продукції (товарі та послуг).

На рис. 2 наведено динаміку кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів, одиниць за 2010–2019 рр.

Впровадження інновацій на промислових підприємствах^{1,2,3}
(за даними Держкомстату [8])

Роки	Частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств, %	Кількість впроваджених у виробництво нових технологічних процесів, одиниць	З них нових або суттєво поліпшених маловідходних, ресурсозберігаючих технологічних процесів	Кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг), одиниць	З них нових видів машин, обладнання	Частка обсягу реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) промислових підприємств, %
2010	11,5	2043	479	2408	663	3,8
2011	12,8	2510	517	3238	897	3,8
2012	13,6	2188	554	3403	942	3,3
2013	13,6	1576	502	3138	809	3,3
2014	12,1	1743	447	3661	1314	2,5
2015	15,2	1217	458	3136	966	1,4
2016	16,6	3489	748	4139	1305	... ⁴
2017	14,3	1831	611	2387	751	0,7
2018	15,6	2002	926	3843	920	0,8
2019	13,8	2318	857	2148	760	1,3

¹ Дані до 2014 року наведені по юридичних особах та їх відокремлених підрозділах, які здійснювали промислову діяльність.

² Дані за 2014–2019 роки наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

³ Дані за 2015–2019 роки наведені по юридичних особах, які здійснювали промислову діяльність, із середньою кількістю працівників 50 осіб і більше

⁴ показник за цей період не розраховувався

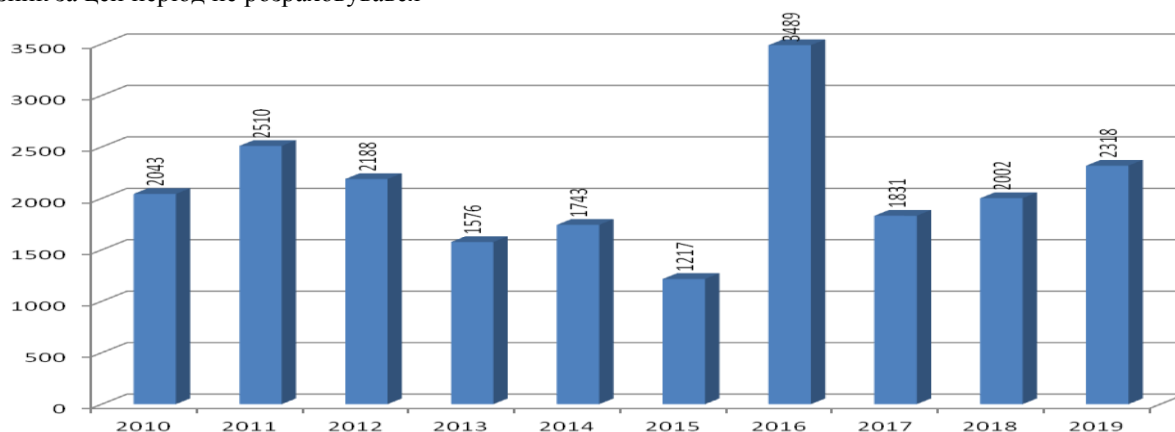

Рис. 2. Динаміка кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів за 2010–2019 рр.

За результатами побудови динаміку кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів, одиниць за 2010–2019 рр. можна сказати, що протягом розглянутого періоду значне зростання відбулося у 2016 р. (3489 од.), що в порівнянні з попереднім періодом склало 286,86%, в наступних періодах відбувалося зниження. З кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів за 2010–2019 рр. лише, приблизно, 30–40% нових або суттєво поліпшених маловідходних, ресурсозбері-

гаючих технологічних процесів, в рамках цих тенденцій, не в значному обсязі, формується система циркулярної економіки, яка є безперервним регенеративним циклом розвитку, що захищає природний капітал країни.

Приклади країн з розвинутою економікою показують, що держава має великий вплив на розвиток циркулярної економіки за рахунок формування економічних стимулів для суб'єктів господарювання, які впроваджують замкнуті моделі виробництва. Дер-

жавна підтримка розвитку циркулярної економіки призводить до: модернізації виробництва; екологізації продукції; ресурсоефективності; зниження собівартості; переорієнтує логістику; оновлення асортименту продукції; створює умови для економічної безпеки тощо.

Часта промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств за розглянутий період, нажалі дуже низька, це підтверджує той факт, що більшість промислових підприємств мають застаріле обладнання, технології та не приділяють значної уваги до навчання (підготовки або перепідготовки) і

мотивації працівників, що, відповідно, негативно впливає на розвиток держави в цілому.

Проведений аналіз джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні (табл. 2), свідчить про те, що більша частка (80–90%) інноваційної діяльності фінансується за рахунок власних коштів підприємств, це підтверджує той факт, що держава, нажалі, не має великого впливу на цей процес.

На рис. 3. Представлено структуру джерел фінансування інноваційної діяльності вітчизняних промислових підприємств за 2019 р.

Таблиця 2
Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств^{1,2,3}
(за даними Держкомстату [8])

Роки	Витрати на інновації, млн. грн	У тому числі за рахунок							
		власних коштів підприємств		коштів державного бюджету		коштів інвесторів-нерезидентів		коштів інших джерел	
		млн. грн	у % до загального обсягу витрат на інновації	млн. грн	у % до загального обсягу витрат на інновації	млн. грн	у % до загального обсягу витрат на інновації	млн. грн	у % до загального обсягу витрат на інновації
2010	8045,5	4775,2	59,4	87,0	1,1	2411,4	30,0	771,9	9,6
2011	14333,9	7585,6	52,9	149,2	1,0	56,9	0,4	6542,2	45,6
2012	11480,6	7335,9	63,9	224,3	2,0	994,8	8,7	2925,6	25,5
2013	9562,6	6973,4	72,9	24,7	0,3	1253,2	13,1	1311,3	13,7
2014	7695,9	6540,3	85,0	344,1	4,5	138,7	1,8	672,8	8,7
2015	13813,7	13427,0	97,2	55,1	0,4	58,6	0,4	273,0	2,0
2016	23229,5	22036,0	94,9	179,0	0,8	23,4	0,1	991,1	4,3
2017	9117,5	7704,1	84,5	227,3	2,5	107,8	1,2	1078,3	11,8
2018	12180,1	10742,0	88,2	639,1	5,2	107,0	0,9	692,0	5,7
2019	14220,9	12474,9	87,7	556,5	3,9	42,5	0,3	1147,0	8,1

¹ Дані до 2014 року наведені по юридичних особах та їх відокремлених підрозділах, які здійснювали промислову діяльність.

² Дані за 2014–2019 роки наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

³ Дані за 2015–2019 роки наведені по юридичних особах, які здійснювали промислову діяльність, із середньою кількістю працівників 50 осіб і більше.

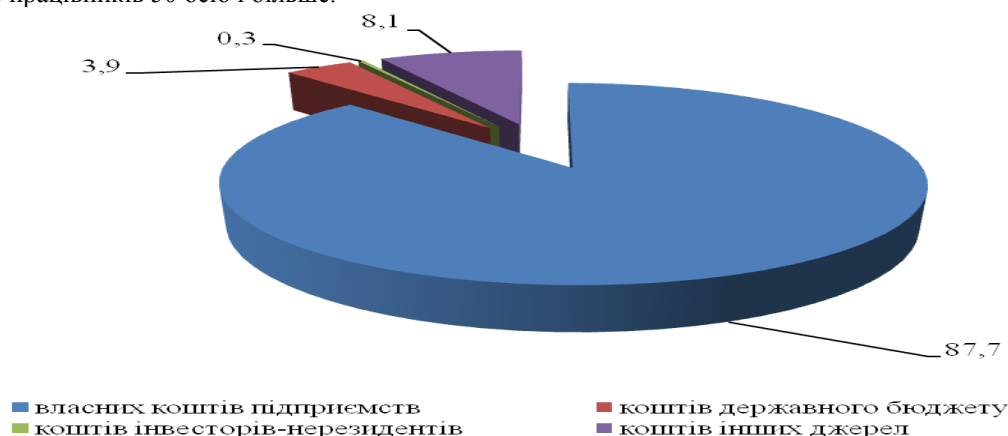

Рис. 3. Структура джерел фінансування інноваційної діяльності вітчизняних промислових підприємств за 2019 р.

На етапі формування сучасної економіки посилюються інтеграційні процеси, посилюється їх глобалізація, підвищується рівень конкуренції, зростає економічний оборот з іноземними країнами, структура ВВП динамічно змінюється, стабільність національної валюти знижується. Відповідно, в таких кризових умовах, необхідна активна державна підтримка та формування функціональної поліструктурної основи поєднання локальних механізмів в правовому, економічному, політичному та соціальному напрямках для ефективного розвитку інноваційного співробітництва.

Ефективне управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамкових умовах циркулярної економіки, стан ділового клімату, забезпечення економічних свобод, формування ін-

ституційної економіки, підвищення рівня життя населення тощо залежать від багатьох факторів, а саме: географія ринків, види економічних зв'язків, стан виробничого потенціалу, його структурування та реконструкція на основі інноваційних технологій тощо. В сформованих умовах вітчизняна економіка потребує більш високих темпів зростання, а також активного використання досвіду світових інститутів для захисту національних інтересів.

Проведемо кореляційний аналіз (табл. 3) залежності кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів (одиниць) та витрат на інновації (млн. грн.).

За допомогою програми MS Excel було отримано наступні результати, які представлено в табл. 4.

Таблиця 3

Вихідні данні для кореляційного аналізу залежності кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів (одиниць) та витрат на інновації (млн. грн.)

Роки	Частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств, %	Витрати на інновації, млн. грн
2010	11,5	8045,5
2011	12,8	14333,9
2012	13,6	11480,6
2013	13,6	9562,6
2014	12,1	7695,9
2015	15,2	13813,7
2016	16,6	23229,5
2017	14,3	9117,5
2018	15,6	12180,1
2019	13,8	14220,9

Таблиця 4

Розрахункові результати кореляційного аналізу залежності кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів (одиниць) та витрат на інновації (млн. грн.)

x	y	y(x)	(y _i -y _{ср}) ²	(y-y(x)) ²	(x _i -x _{ср}) ²	y - y _x :y
11,5	8045.5	8043.781	18684179.15	2.954	5.808	0.000214
12,8	14333.9	9859.767	3864684.174	20017868.196	1.232	0.312
13,6	11480.6	11175.593	787514.256	93029.301	0.0961	0.0266
13,6	9562.6	11175.593	7870381.376	2601746.254	0.0961	0.169
12,1	7695.9	8836.152	21828705.294	1300175.652	3.276	0.148
15,2	13813.7	14357.487	2089990.662	295704.652	1.664	0.0394
16,6	23229.5	17876.617	117971747.79	28653361.272	7.236	0.23
14,3	9117.5	12470.217	10565880.27	11240712.375	0.152	0.368
15,6	12180.1	15285.527	35313.926	9643675.007	2.856	0.255
13,8	14220.9	11531.122	3433164.294	7234906.934	0.0121	0.189
139.1	123680.2	120611.856	187131561.196	81081182.598	22.429	1.737

Емпіричне кореляційне відношення обчислюється для всіх форм зв'язку і служить для вимірювання тісноти залежності (формула 1). Змінюється в межах [0; 1].

$$\eta = \sqrt{\frac{\sum(\bar{y} - y_x)^2}{\sum(y_i - \bar{y})^2}} \quad (1)$$

$$\eta = \sqrt{\frac{106050348,598}{187131561,2}} = 0,753$$

де

$$\sum(\bar{y} - y_x)^2 = 187131561,2 - 81081182,6 = 106050378,598$$

Зв'язки між ознаками можуть бути слабкими і сильними (тісними). Їх критерії оцінюються за шкалою Чеддока (табл. 5).

Таблиця 5

Шкала Чеддока

Значення	Інтерпретація	Умовне позначення
$0,1 < \eta < 0,3$	дуже слабка	DS
$0,3 < \eta < 0,5$	слабка	SS
$0,5 < \eta < 0,7$	середня	SR
$0,7 < \eta < 0,9$	висока	VS
$0,9 < \eta < 1$	дуже висока	DV

Результати розрахунків відповідно до шкали Чеддока свідчать про те, що між кількістю впроваджених у виробництво нових технологічних процесів (одиниць) та витрат на інновації (млн. грн.) існує висока залежність (VS).

Величина індексу кореляції R знаходиться в межах від 0 до 1. Чим ближче вона до одиниці, тим тісніше зв'язок розглянутих ознак, тим надійніше рівняння регресії (формула 2).

$$R = \sqrt{1 - \frac{\sum(y_i - y_x)^2}{\sum(y_i - \bar{y})^2}} \quad (2)$$

$$R = \sqrt{1 - \frac{81081182,598}{187131561,196}} = 0,753$$

Отримана величина свідчить про те, що фактор кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів суттєво впливає на витрат на інновації.

Величину R^2 (рівну відношенню поясненої рівнянням регресії дисперсії результату у до загальної дисперсії у) для нелінійних зв'язків називають індексом детермінації.

Найчастіше, даючи інтерпретацію індексу детермінації, його виражають у відсотках (формула 3).

$$R^2 = 1 - \frac{\sum(y_i - y_x)^2}{\sum(y_i - \bar{y})^2} \quad (3)$$

$$R^2 = 1 - \frac{81081182,598}{187131561,196} = 0,567$$

Отже, у 56,7% випадках зміни кількості впроваджених у виробництво нових технологічних процесів призводять до зміни витрат на інновації. Іншими словами – точність підбору рівняння регресії – середня.

За результатами проведеного аналізу можна сказати, що необхідно сформулювати інтегрований механізм високоорганізованого рівня управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамкових умовах циркулярної економіки, за допомогою високоорганізованого рівня логістизації та результативності управлінських рішень щодо вирішення стратегічних питань відновлення економічного потенціалу, підвищення рівня розвитку інтелектуального людського ресурсу, активного зростання інвестиційного співробітництва, уникнення криз та забезпечення стабільного і ефективного розвитку національної економіки (рис. 4).

Рис. 4. Інтегрований механізм управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамках умов циркулярної економіки

Інше важливе методологічне зауваження стосується управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамках умов циркулярної економіки та його курсу розвитку. Саме інноваційні співробітництва та процеси управління ними визначають зміст та інтенсивність реформи державного управління.

Висновки. Збільшення динаміки інноваційного співробітництва пов'язано зі зростанням ролі інноваційних процесів у державному управлінні. На практиці диверсифікація політичних інновацій призводить не до стандартизації та передбачуваності інноваційного співробітництва, а до розширення його можливостей, створення нових сфер діяльності органів державної влади, стирання чітких внутрішньосистемних кордонів, диверсифікація діяльності відповідно до суспільних потреб та багатоваріантний підхід до управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в рамках умов циркулярної економіки. У цьому випадку, різні вектори інноваційного співробітництва як позитивне та конструктивне явище, призведе до створення нової, більш ефективної та більш регуляторної системи державного управління.

Література

1. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посібник / С. М. Ілляшенко. – 2-ге вид., перероб і доп. – Суми : Університетська книга; К. : ВД «Княгиня Ольга», 2005. – 324 с.
2. Конституція України Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Онишко С. В. Державне регулювання кластеризації економіки як напрямок розбудови національної інноваційної моделі / С. В. Онишко, С. В. Онишко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 11 (113). – С. 55–61.
4. Питерс Т. В. В поисках эффективного управления / Т. Питерс, Р. Уотермен. – М. : Прогресс, 1986. – 424 с.
5. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 36. – 266 с.
6. Прохорова В. В. Стратегічно-орієнтовані напрями інноваційного розвитку промислового підприємства / И. И. Прохорова, О. В. Божанова // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2020. – № 2(70). – С. 132–140. doi.org/10.33271/ev/70.132

7. Прохорова В. В. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування : монографія / В. В. Прохорова, В. М. Проценко, В. І. Чобіток. – Харків : Українська інженерно-педагогічна академія, 2015. – 291 с.

8. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>

9. Соловьев В. П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике. Синергетические эффекты инноваций : монография / В. П. Соловьев. – К. : Феникс, 2004. – 560 с.

10. Федулова Л. І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств / Л. І. Федулова // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2014. – № 2. – С. 122–135 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>

11. Характеристика інноваційної діяльності підприємств // Офіційний сайт Українського інституту науково-технічної і економічної інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uintei.kiev.ua/viewpage.php?page_id=446

12. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1992. – 231 с.

References

1. Illiashenko, S.M. (2005). *Upravlinnia innovatsiynym rozvytkom*. (2d ed., rev.). Sumy: Universytetska knyha; Kyiv: VD «Kniahynia Olha».
2. Konstytutsiia Ukrainy. Ofitsiynyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Onyshko, S.V., & Onyshko, S.V. (2010). *Derzhavne rehuliuвання klasteryzatsii ekonomiky yak napriamok rozbudovy natsionalnoi innovatsiinoi modeli. Aktualni problemy ekonomiky*, 11 (113), 55-61.
4. Pyters, T., & Uotermen, R. (1986). *V poiskakh efektyvnogo upravleniya*. Moskva: Prohress,
5. Pro innovatsiynu diialnist: Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 № 40-IV. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 36, 266 p.
6. Prokhorova, V.V., & Bozhanova, O.V. (2020). *Stratehichno-orientovani napriamy innovatsiinoho rozvytku promyslovoho pidpriemstva. Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*. 2(70), 132-140. doi.org/10.33271/ev/70.132
7. Prokhorova, V.V., Protsenko, V.M., & Chobitok, V.I. (2015). *Formuvannia konkurentnoi stratehii pidpriemstv na zasadakh innovatsiinospriamovanoho investuvannia*. Kharkiv: Ukrainka inzhenerno-pedahohichna akademiia.
8. Sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. Retrieved from <http://ukrstat.gov.ua/>
9. Solovev, V.P. (2004). *Innovatsionnaya deyatel'nost' kak sistemnyy protsess v konkurentnoy ekonomike. Synergeticheskie efekty innovatsyy*. Kiev: Feniks.

10. Fedulova, L.I. (2014). Kontseptualni zasady upravlinnia innovatsiynym rozvytkom pidpriemstv. Marketynh i menedzhment innovatsiy, (2), 122-135. Retrieved from <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>

11. Kharakterystyka innovatsiynoi diialnosti pidpriemstv. Ofitsiyni sait Ukrainskoho instytutu

naukovo-tekhnichnoi i ekonomichnoi informatsii. Retrieved from : http://www.uintai.kiev.ua/viewpage.php?page_id=44614.

12. Shumpeter, Y. (1992). Teoriya ekonomycheskogo razvitiya. Moskva: Prohress.

МЕХАНИЗМЫ ВЛИЯНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ИНСТИТУТОВ НА ЭФФЕКТИВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ЛОГИСТИЧЕСКИМ ОБЕСПЕЧЕНИЕМ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

О. В. Шкуренко, к. е. н., доцент, Государственный университет инфраструктуры и технологий

Методология исследования. Обобщение и системный анализ предоставили возможность доказать, что формирование механизмов влияния государственных институтов на эффективное управление логистическим обеспечением развития инновационного сотрудничества в современных условиях позволит учесть ускорение темпов накопления высокоинтеллектуального человеческого потенциала и расширение высоко-инновационных технологий для воспроизводства основного капитала путем ускорения развития процесса инновационности, что является главным инструментом новой политики.

Результаты. Автором в статье рассмотрены ключевые направления логистического обеспечения развития инновационного сотрудничества. Определено, что развитие циркулярной экономики существенно влияет на выбор формы инновационного сотрудничества в условиях глобализации экономики, а также на этот процесс влияют особенности экономического роста, интеграция государств и отдельных предприятий, развитие информационных технологий и создание единого информационного пространства.

Проведен корреляционный анализ зависимости количества внедренных в производство новых технологических процессов (единиц) и расходов на инновации. Определено, что наука, инновации и технологический рынок сегодня являются глобальными. В мировом технологическом пространстве периодически происходит смена поколений технологий и технологических порядков. Чтобы присоединиться к этой глобальной волне, необходимо развивать внутренние научно-технические связи на основе партнерства и реализовывать совместные инновационные проекты.

Новизна. Сформирован интегрированный механизм управления логистическим обеспечением развития инновационного сотрудничества в рамочных условиях циркулярной экономики с помощью высокоорганизованного уровня логистизации и результативности управленческих решений по решению стратегических вопросов восстановления экономического потенциала, повышения уровня развития интеллектуального человеческого ресурса, активного роста инвестиционного сотрудничества, предотвращения кризисов и обеспечения стабильного и эффективного развития национальной экономики.

Практическая значимость. Определено, что увеличение динамики инновационного сотрудничества связано с возрастанием роли инновационных процессов в государственном управлении. На практике диверсификация политических инноваций приводит не к стандартизации и предсказуемости инновационного сотрудничества, а к расширению его возможностей, создания новых сфер деятельности органов государственной власти, стиранию четких внутрисистемных границ, диверсификации деятельности в соответствии с общественными потребностями и многовариантному подходу к управлению логистическим обеспечением развития инновационного сотрудничества в рамочных условиях циркулярной экономики. В этом случае разные векторы инновационного сотрудничества как положительное и конструктивное явление приведет к созданию новой, более эффективной и более регуляторной системы государственного управления.

Ключевые слова: интегрированный механизм, инновационное сотрудничество, управление, циркулярная экономика, наука, государство, субъекты хозяйствования.

MECHANISMS OF GOVERNMENT INSTITUTIONS INFLUENCE ON EFFECTIVE
MANAGEMENT OF LOGISTICS SUPPORT OF INNOVATIVE COOPERATION
DEVELOPMENT

O. V. Shkurenko, Ph. D (Econ.), Associate Professor, State University of Infrastructure and Technologies

Methods. Generalization and systems analysis provided an opportunity to prove that the formation of mechanisms of influence of state institutions on effective management of logistics of innovation cooperation in modern conditions will take into account the acceleration of accumulation of highly intelligent human potential and expansion of highly innovative technologies to reproduce fixed capital, which is the main tool of the new policy.

Results. The author considers the key areas of logistics support for the development of innovative cooperation. It is determined that the development of circular economy significantly influences the choice of innovative cooperation in the context of economic globalization, and this process is influenced by the specifics of economic growth, integration of state and private enterprises, information technology development and creation of a single information space.

There is carried out a correlation analysis of the dependence of the number of new technological processes (units) introduced into production and the costs of innovation. It is determined that science, innovation and technology market today are global. In the world technological space there is a periodic change of generations of technologies and technological orders. To join this global wave, it is necessary to develop internal scientific and technical relations on the basis of partnership and to implement joint innovative projects.

Novelty. There is formulated an integrated mechanism for managing the logistics of innovative cooperation in the framework of a circular economy through a highly organized level of logistics and effectiveness of management decisions to address strategic issues of economic recovery, increase the level of intellectual human resources, active growth of investment cooperation, crisis avoidance and development of the national economy.

Practical value. It is determined that the increase in the dynamics of innovation cooperation is associated with the growing role of innovation processes in public administration. In practice, the diversification of political innovations does not lead to standardization and predictability of innovation cooperation, but to the expansion of its capabilities, the creation of new areas of government, erasing clear internal boundaries, diversification of activities in accordance with societal needs and a multifaceted approach to logistics cooperation in the framework conditions of the circular economy. In this case, the various vectors of innovation cooperation as a positive and constructive phenomenon will lead to the creation of a new, more efficient and more regulatory system of public administration.

Keywords: integrated mechanism, innovative cooperation, management, circular economy, science, state, business entities.

Надійшла до редакції 15.03.21 р.